

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿ

ՀՀ Կենտրոնական բանկի 2015-2017թթ.
Ռազմավարական ծրագրի վերանայման
վերաբերյալ

ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄ

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ

ԲԱՆԿԻ ԽՈՐՀՐԴԻ XXX ՈՐՈՇՄԱՄԲ

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ 2015-2017 թթ.
ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԱՐԴԻԱԿԱՆԱՅՄԱՄԲ
ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

2015-2017 թթ. համար ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհուրդը սահմանել է զարգացման ռազմավարական հետևյալ 3 ուղղությունները.

I. Գների կայունության ապահովում

Հայաստանի Հանրապետությունում գների կայունության ապահովման ուղղությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկը աշխատանքներ է իրականացնելու հետևյալ խնդրի ուղղությամբ.

Ա. արդյունավետ դրամավարկային քաղաքականության իրականացում,

II. Ֆինանսական կայունության ապահովում

Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական կայունության ապահովման նպատակով ՀՀ կենտրոնական բանկը աշխատանքներ է իրականացնելու հետևյալ խնդիրների ներքո.

Բ. ֆինանսական համակարգի կայունության և բնականոն գործունեության ապահովում,

Գ. գործուն վճարահաշվարկային համակարգի ապահովում,

Դ. արժեթղթերի շուկայի կանոնակարգում և արժեթղթերում ներդրողների պաշտպանություն:

III. Ինստիտուցիոնալ առաջընթացի ապահովում

ՀՀ կենտրոնական բանկը իրականացնելու է աշխատանքները ինստիտուցիոնալ զարգացման հետևյալ խնդիրների ներքո.

Ե. կենտրոնական բանկի ինստիտուցիոնալ կարողությունների զարգացում,

Զ. Դիլիջանի ուսումնահետազոտական կենտրոնի՝ որպես տարածաշրջանային կրթական և գիտական հաստատության զարգացում:

2015-2017 թվականների համար սահմանված գերակա ռազմավարական 3 ուղղություններից բացի, նշվում է «Կենտրոնական բանկի մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված մյուս խնդիրների իրականացմանն ուղղված գործունեությունը.

Է. արժույթի թողարկում և դրամաշրջանառության կազմակերպում,

Ը. փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի կազմակերպում ու կարգավորում,

Թ. ֆինանսական համակարգում սպառողների իրավունքների և օրինական շահերի պաշտպանություն,

Ճ. միջազգային պահուստների արդյունավետ կառավարում:

Սույն տեղեկանքով Ձեր ուշադրությանն ենք ներկայացնում ռազմավարական ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ միջոցառումների ցանկի 2016 թվականի վերանայման արդյունքները: Հարկ է նշել, որ տարեկան վերանայման ընթացքում չի կատարվում քանակական վերլուծություն, այլ ուսումնասիրվում է ռազմավարական գերակա ուղղություններում նախանշված խնդիրների համար սահմանված միջոցառումների արդիականության վերլուծություն: Ռազմավարական ծրագրի խնդիրներում և խնդիրը բնութագրող միջոցառումներում փոփոխություններ են կատարվել:

1. **Գների կայունության ապահովման** ուղղությամբ փոփոխություններ չեն առաջարկվել: Փոփոխություններ առաջարկվել են միայն ռազմավարական ծրագրի Ա-1 կետում որպես աջակցող ստորաբաժանում ներառել Տնտեսական հետազոտությունների վարչությունը:
2. **Ֆինանսական կայունության ապահովման** ուղղությամբ առաջարկվել է փոփոխել հետևյալ միջոցառումները.
 - Բ-1.3. «Մակրոպրոդեցիալ վերլուծությունների միջոցով արտաքին և իրական հատվածներից ֆինանսական համակարգ ներթափանցող ռիսկերի գնահատման քանակական մեթոդների զարգացում, ինչը համահունչ է նաև այդ ոլորտի միջազգային զարգացումներին» կետում որպես աջակցող ավելացնել Տնտեսական հետազոտությունների վարչությանը:
 - Բ-4.4. կետը խմբագրել հետևյալ բովանդակությամբ՝ «Համախմբված վերահսկողության մասին կանոնակարգային դաշտի ամբողջական ընդունում և կիրարկում», ինչպես նաև տվյալ կետում պատասխանատու ստորաբաժանում այսուհետ դիտարկել ֆինանսական վերահսկողության վարչությանը, քանի որ համախմբված վերահսկողության մասին օրենքը և դրանից բխող ենթաօրենսդրական ակտերը արդեն ընդունված են և ուժի մեջ են մտնելու 01/01/2017-ից և դրանց կիրարկողը ֆինանսական վերահսկողության վարչությունն է:
 - Ավելացել է նոր միջոցառում Բ-7.3. կետով. «Վարկային ռեգիստր և "ԱՔՌ-Ա" վարկային բյուրո տրամադրվող տեղեկատվության միասնական նոր ծրագրային համակարգի ստեղծում և ներդրում»: Տվյալ միջոցառումը համապատասխանում է Բ ուղղության միջոցառումների նպատակներին, ուղղված է վարկային տեղեկատվության շրջանառման հետ կապված գործառնական ռիսկերի նվազեցմանը և վարկային ռեգիստրի ու "ԱՔՌ-Ա" վարկային բյուրոյի գործունեության արդյունավետության բարձրացմանը:
 - Ավելացել է նոր միջոցառում Դ-2.4. կետով. «Վարկային ռեգիստր և "ԱՔՌ-Ա" վարկային բյուրո տրամադրվող տեղեկատվության միասնական նոր ծրագրային համակարգի ստեղծում և ներդրում»: Իրականացման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է Դ-2 միջոցառման իրականացմամբ և փոխկապված է Դ-2.3 խնդրի հետ:

- Դ-3 կետը խմբագրել հետևյալ բովանդակությամբ՝ «Խթանել արժեթղթերի շուկայի ենթակառուցվածքի շարունակական զարգացումը, արժեթղթերով առևտրի և հաշվարկների լավագույն ստանդարտների և պրակտիկայի ներդրումը, այդ թվում՝
 - նոր առևտրային համակարգի ներդրում, որը հնարավոր կդարձնի բորսայական շուկայի ապագա ինտեգրումը այլ զարգացած շուկաների հետ.
 - առանց նախնական դեպոնացման բորսայական առևտրի իրականացման «T+0» համակարգի ներդրում, որը էապես կբարձրացնի շուկայի իրացվելիությունը.
 - միջազգային դեպոզիտարիաների հետ կապերի հաստատում, որը ՀՀ շուկան կդարձնի առավել հասանելի (հեշտացված մուտք, գործարքների ցածր ծախսեր) օտարերկրյա ներդրողների համար, և հակառակը՝ միջազգային շուկան տեղական ներդրողների համար», քանի որ Միջազգային պրակտիկայում «T+3»-ը սկսել են նվազեցնել շուկայական, իրացվելիության և այլ ռիսկերի նվազեցման նկատառումով: Ներկայումս ՀՀ ԿԲ-ն այս ուղղությամբ աշխատանքներ է իրականացնում, և կախված շուկայի տեսակից, այս համակարգը կարող է լինել «T+2», «T+1» կամ «T+0»:

3. **Ինստիտուցիոնալ զարգացման** ուղղությամբ փոփոխություններ չեն առաջարկվել:

4. **Է, Թ և Ժ** ուղղությունների գծով փոփոխություններ չեն առաջարկվել:

Սակայն Ը. փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի կազմակերպում ու կարգավորում ուղղությունն ամբողջությամբ խմբագրվել է հետևյալով.

- *ՓԼ/ԱՖ/ՀՈՀ դեմ պայքարի համակարգի համապատասխանեցում միջազգային ստանդարտներին:*
- *ՓԼ/ԱՖ/ՀՈՀ դեմ պայքարի ոլորտում ներպետական համագործակցության ամրապնդում:*
- *ՖԴԿ-ի՝ որպես ֆինանսական հեղափոխության ազգային մարմնի կարողությունների զարգացում:*
- *Հաշվեպնդություն տրամադրող անձանց մոտ ՓԼ/ԱՖ/ՀՈՀ կանխարգելման կարողությունների զարգացում:*
- *ՓԼ/ԱՖ/ՀՈՀ դեմ պայքարի ոլորտում միջազգային համագործակցության ամրապնդում:*

1. Զարգացման ակնկալվող արդյունքները և ձեռնարկվող միջոցառումները

Ակնկալվող արդյունքներ	Միջոցառումներ
1. ՓԼ/ԱՖ/ԶՈԶ դեմ պայքարի ոլորտում իրավական ակտերի վերանայում, ներառյալ, գործող իրավական ակտերի կիրառման արդյունավետության բարձրացում	1.1. ՖԱԹՖ-ի հանձնարարականների և ՓԼ/ԱՖ/ԶՈԶ դեմ պայքարի ոլորտում ՀՀ կողմից վավերացված միջազգային պայմանագրերի պահանջների ներդրում և կիրառում: Ներառյալ ՄԱՆԻՎԱԼ-ի կողմից ՀՀ ՓԼ/ԱՖ/ԶՈԶ դեմ պայքարի համակարգի գնահատման հաշվետվությամբ ներկայացված հանձնարարականների հիման վրա գործողությունների իրականացում (իրավական ակտերի ընդունում, կիրառման արդյունավետության բարձրացում):
2.1. ՓԼ/ԱՖ/ԶՈԶ դեպքերի բացահայտման արդյունավետության բարձրացմանն ուղղված աշխատանքների իրականացում:	2.1.1. ՖԴԿ և ՓԼ/ԱՖ/ԶՈԶ դեմ պայքարի ոլորտում ներգրավված այլ պետական մարմինների հետ գործերի համատեղ վերլուծություն: 2.1.2. Իրավասու ներպետական մարմինների հետ համատեղ առավել հաճախ կատարվող նախորդող հանցագործությունների մասով ՓԼ վարկածի բացահայտում, կանխարգելիչ միջոցառումների ձեռնարկում:

2.2. ՓԼ/ԱՖ/ԶՈԶ դեմ պայքարի ոլորտում հաշվետու անձանց նկատմամբ պատշաճ վերահսկողություն: 2.3. Տեղեկատվության արդյունավետ փոխանակման նպատակով տեղեկատվական համակարգերի արդիականացում, գործնական պահանջներին համապատասխանեցում:	2.2.1. ՓԼ/ԱՖ/ԶՈԶ դեմ պայքարի ոլորտում հաշվետու անձանց նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնող մարմինների հետ ոլորտի կարգավորմանն, իրազեկվածության բարձրացմանն ու կրթմանն ուղղված համապետ միջոցառումների իրականացում: 2.2.2. Սահմանված դեպքերում հաշվետվություն տրամադրող անձանց նկատմամբ իրականացվող վերահսկողությանն օժանդակում, հաշվետվություն տրամադրող անձանց մոտ ստուգումների իրականացում: 2.3.1. ՖԴԿ կողմից տեղեկատվության փոխանակման տեղեկատվական համակարգերի զարգացում: (մասնավորապես՝ Միասնական տեղեկատվական տիրույթ համակարգ)
3. ՖԴԿ ռեսուրսների (մարդկային և տեղեկատվական) զարգացում	3.1. ՖԴԿ-ի աշխատակիցների գիտելիքների և հմտությունների շարունակական զարգացում: 3.2. ՖԴԿ կողմից տեղեկատվության հավաքագրման և վերլուծության համակարգերի զարգացում: (մասնավորապես՝ ՖԴԿ գործերի կառավարման համակարգ) 3.3. Ներպետական և միջազգային տեղեկատվական աղբյուրներին (տվյալների շտեմարաններին) ՖԴԿ հասանելիության ընդլայնում:
4. Հաշվետու անձանց կողմից կասկածելի գործարքների և գործարար հարաբերությունների վերաբերյալ որակյալ հաշվետվությունների տրամադրում:	4.1. Հաշվետու անձանց կողմից կասկածելի գործարքների և գործարար հարաբերությունների վերաբերյալ հաշվետվությունների տրամադրման որակի բարձրացում՝ ուղեցույցների տրամադրման, ուսուցումների, խորհրդատվությունների միջոցով:

5. Եվրախորհրդի ՄԱՆԻՎԱԼ
հանձնախմբում, Էգմոնտ խմբում,
Եվրասիական խմբում, ԱՊՀ
պետությունների ՖՀՄ-ների
ղեկավարների խորհրդում և այլ
միջազգային կառույցներում Հայաստանի
Հանրապետության պատշաճ
ներկայացվածություն, և վերջիններիս
կողմից ընդունված փաստաթղթերի
իմպլեմենտացում:

5.1. Եվրախորհրդի ՄԱՆԻՎԱԼ
հանձնախմբի, Էգմոնտ խմբի,
Եվրասիական խմբի, ԱՊՀ պետությունների
ՖՀՄ-ների ղեկավարների խորհրդի և այլ
միջազգային կազմակերպությունների
գործունեությանը ակտիվ մասնակցություն,
անդամ պետություններում ՓԼ/ԱՖ/ԶՈԶ դեմ
պայքարի համակարգի գնահատմանը
մասնակցություն, ծրագրերի նախաձեռնում
և իրականացում:

5.2. Եվրախորհրդի ՄԱՆԻՎԱԼ
հանձնախմբի, Էգմոնտ խմբի,
Եվրասիական խմբի, ԱՊՀ պետությունների
ՖՀՄ-ների ղեկավարների խորհրդի և այլ
միջազգային կազմակերպությունների
կողմից ընդունված ՓԼ/ԱՖ/ԶՈԶ դեմ
պայքարի ստանդարտների և
փաստաթղթերի պահանջների՝ ՀՀ-ում
իմպլեմենտացման ապահովում:

Նշված հանգամանքը պայմանավորված է միջազգային ստանդարտներում
Զանգվածային ոչնչացման զենքի դեմ պայքարի (ԶՈԶ դեմ պայքարի) գործառույթի
ավելացմամբ, ինչպես նաև վարչության կողմից իրականացվել է իր կողմից
իրականացվող գործառույթների հստակեցում: